TÁJÉKOZTATÓ
A BUDAPEST TERÜLETÉN MŰKÖDŐ ÍTÉLŐTÁBLA MELLETT ELJÁRÓ ELSŐFOKÚ SZOLGÁLATI BÍRÓSÁG 2024. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

Bevezetés

A 2024-es évről készített tájékoztató bemutatja az elsőfokú szolgálati bíróság működését, a személyi változásokat, az ügyforgalmi, időszerűségi és a munkateherre vonatkozó adatokat. A működés bemutatása mellett a tájékoztató a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 104/B.§ (1) bekezdésében meghatározott adatokat tartalmazza.

I. A működés általános bemutatása, a 2024. év főbb eseményei

Az elsőfokú szolgálati bíróság működése a 2024. évben folyamatos volt, az mindenben megfelelt a Bjt.-ben és a Szolgálati Bíróságok Ügyrendjében (a továbbiakban: Ügyrend) foglalt előírásoknak. A Fővárosi Ítélőtábla elnöke 2024-ben is biztosította a működésünkhöz szükséges feltételeket. A tárgyalások és vizsgálóbiztosi meghallgatások megtartásához kijelölt tárgyalóterem állt rendelkezésünkre, továbbá egy irodahelyiség és az irattári helyiség. Informatikai eszközök és irodaszerek megfelelő mennyiségben voltak biztosítva, és teljes munkaidőben a szolgálati bíróság működését segítette Tóth Ágnes ítélőtáblai tisztviselő, aki az ügyviteli és kezelő irodai feladatokat is ellátta, helyettesítéséről Palásti Zsófia tisztviselő gondoskodott. Az ítélkezési szünetek idejére 2024. évben is kialakításra került az ügyeleti rend, eseti tanács felállítására nem volt szükség.

Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) részére folyamatosan megküldtük az elsőfokú anonimizált határozatokat, amelyek közzétételre kerültek a központi intranet felületén. Ezek megtekintésére a szolgálati bírók rendelkeznek jogosultsággal. Féléves bontásban valamennyi fegyelmi, értékelési és más, a hatáskörünkbe tartozó és első fokon jogerőssé vált és absztrahált módon anonimizált határozatot az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) részére küldtük meg, hogy a hivatalos honlapjukon (www.obt-jud.hu) bárki számára elérhető legyen.

Az elsőfokú szolgálati bíróság vezetésében változás történt. Miután dr. Halász Krisztián elnökhelyettes kinevezése 2024. február hó 15-én telt le, a Bjt. 102.§ (1) bekezdése alapján február hó 16. napjától dr. Gáti Péter Gyula szolgálati bírót, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság csoportvezető bíráját neveztem ki az elsőfokú szolgálati bíróság elnökhelyettesévé.

Előrelépést jelentett, hogy az OBT 2024. március 27-én az Igazságügyi Minisztériumhoz fordult jogalkotási kezdeményezéssel annak érdekében, hogy a szolgálati bíróságok eljárási rendjét az Országgyűlés a Bjt. módosításával megnyugtató módon rendezze. Korábban is szóltunk arról, hogy az Igazságügyi Minisztériumban egy, a szolgálati bíróságok eljárását áttekintő munkacsoport került felállításra. Több szolgálati bíró bevonásával nagyon részletes,

az eljárási problémákra rámutató és megoldási javaslatokat is tartalmazó előkészítő anyagokat tettünk le a Minisztérium asztalára, de a munkacsoport 2022 óta nem került összehívásra. 2024 augusztusától viszont ismét komoly előkészítés indult meg, amely reményt ad arra, hogy az érdemi jogalkotási munka folytatódni fog. Dr. Gyimesi Tamás Ferenc helyettes államtitkár úr az OBT, az OBH és a szolgálati bíróságok elnökeit is megkereste a javaslatok bekérése végett.

Áprilisban megtartottuk a szolgálati bírák, ezúttal egy naposra szervezett képzését a Magyar Igazságügyi Akadémián. Problémaként merült fel, hogy az általunk szolgálati bírósági témát érintő előadás megtartására felkért kúriai szolgálati bíró helyett dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke egy másik kúriai szolgálati bírót jelölt ki. E kérdéskör tisztázása, esetlegesen jogszabálymódosítási kezdeményezés szükségességének átgondolása végett az OBT-hez fordultunk, de a javaslatunk sajnálatos módon nem került az ülés napirendjére.

A szolgálati bíróságok alkotmányos státusza, végső soron legitimációja – az Alaptörvénynek a külön bíróságokra vonatkozó módosulására hivatkozással – a Kúria elnöke által az OBT ülésein megkérdőjeleződött, és arra is javaslatot tett, hogy a másodfokú szolgálati bíróság hatáskörébe tartozó ügyeket a jogalkotó csatornázza be a Kúriához, ahol ezen ügyekben a munkaügyi tanácsok járnának el. A 2024. június 5. napján megtartott OBT ülésen dr. Farkas Katalinnal, a másodfokú szolgálati bíróság elnökével egyeztetett közös álláspontunkat fejtethettem ki. Ennek lényege, hogy nem áll fenn alkotmányos aggály, ugyanis a szolgálati bíróság nem ún. külön bíróság, hanem az Alaptörvény rendelkezéseiből fakadó sarkalatos törvényen (a Bjt.-n) alapuló, a bírák fegyelmi és egyéb, törvényben meghatározott ügyeiben eljáró bíróság. Az alkotmányos státuszunkat az Alkotmánybíróság korábbi határozatai is megerősítik, továbbá az a tény is, hogy az Alkotmánybíróság folyamatosan, így 2024-ben is érdemben elbírálta a határozatainkkal szemben benyújtott alkotmányjogi panaszokat.

A 2024. november 20-án az igazságügyi miniszter, a Kúria elnöke, az OBT elnöke és az OBH elnöke által aláírt Megállapodás kapcsán a szolgálati bírák többségi véleményére támaszkodó nyilatkozatot adtunk ki, amelyben többek között kifejtettük, hogy a törvényes keretek között gyakorolt véleménynyilvánítási szabadság a bírákat is megilleti. Mindez továbbgyűrűzött az idei évre is. A Kúria elnökének a szolgálati bíróságok elnökeit személyükben is támadó nyilatkozataira reagálva – ugyancsak a szolgálati bírák többségi szavazásával megerősített – közleménnyel fordultunk az OBT-hez, amelyet a testület elnöke a soron következő ülésen felolvasott.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium ismételt megkeresését követően megerősítettük, hogy továbbra is nyitottak vagyunk arra, hogy a mongóliai bírák Fegyelmi Tanácsával szakmai együttműködés, tapasztalatcsere jöjjön létre, várhatóan erre – elsőként online formában – 2025-ben fog sor kerülni.

II. Személyi összetétel, az eljáró tanácsok és vizsgálóbiztosok kijelölése

2024. január hó 1. napján **66** szolgálati bíró dolgozott az elsőfokú szolgálati bíróságon (közülük egy kolléganő szülési szabadság miatt volt távol, de május 6-án visszatért). 2024-ben új

kinevezésre nem került sor. Összesen **13** kolléga távozott: három szolgálati bíró lemondott, egy kolléga az OBH-ba került beosztásra, és június 30-án további 9 kollégának járt le a törvényben írt 9 éves kinevezési ideje. Mindezekre figyelemmel **2024. év végén 53 bíró** látta el az elsőfokú feladatokat. A szolgálati bírók közül 14-en vizsgálóbiztosi teendőket látnak el, 39-en pedig a háromfős tanácsokba vannak beosztva.

Az ügyek kiosztása a jelen tájékoztatóval érintett 2024-ben is az Ügyrendben írtak szerint történt. Az új ügy megérkezését követően az elnök, akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jelöli ki az eljáró tanácsot és a vizsgálóbiztost 8 napon belül. Az ügykiosztás alapja továbbra is az automatizmus volt, az Ügyrend mellékletét képező tanácsfelosztásnak megfelelő, soron következő tanács lett az adott ügyre kijelölve. Az ettől való esetleges, de az Ügyrendben pontosan szabályozott eltérési okot a szignáló felvezette a szignáló ívre. A vizsgálóbiztosok kijelölése az adott évre megállapított sorrendnek megfelelően történt. Vizsgálóbiztosnak a Bjt. kötelező rendelkezése alapján az érintett bíróval azonos, vagy magasabb szervezeti szinten ítélkező bírót jelölhettünk ki. 2024-ben az egyik ügyben, amelyben kúriai bíró volt érintve, a fenti Bjt. szabályra tekintettel – kivételesen – az egyik tanácsba beosztott kúriai bírót kellett kijelölnünk. Elfogultsági bejelentés a kijelölt tanácstag vagy vizsgálóbiztos részéről nem érkezett, és az eljárás résztvevői sem terjesztettek elő kizárási kérelmet 2024-ben.

III. Ügyforgalom

2024-ben tovább csökkent az ügyérkezés az elsőfokú szolgálati bíróságon. A csökkenő bírói létszám ellenére mind a vizsgálóbiztosok, mind az eljáró tanácsok számára biztosított az optimális mértékű munkaterhelés a jelenlegi létszám mellett, így az időszerű szolgálati bírósági eljárások feltételei továbbra is adottak. Az ügyforgalmi változásokat ezúttal is az előző évi adatokkal vetem össze.

Az elsőfokú szolgálati bíróság előtt a megelőző év végén folyamatban maradt ügyek száma és összetétele:

2023. december 31.				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
0	1	0	1	0
összesen: 2				

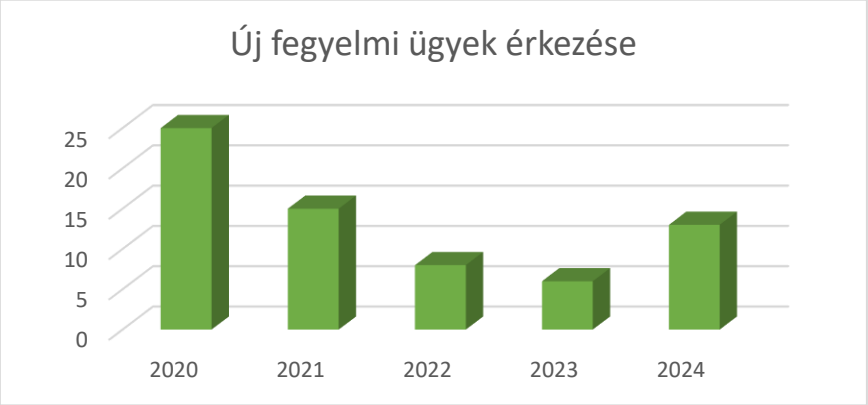
Az elsőfokú szolgálati bíróságra érkezett ügyek száma és összetétele:

2023.					
fegyelmi	**újra indult fegyelmi**	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
6	6	3	4	2	0
összesen: 21					

2024.					
fegyelmi	**újra indult fegyelmi**	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
13	1	1	0	1	0
összesen: 16					

Pályázati kifogással érintett ügy egyáltalán nem érkezett. Mindössze egy értékeléses ügyet lajstromoztunk 2024-ben. Az ilyen ügyek érkezés-változásainak okát nehéz megállapítani. Összefügghet azzal, hogy az adott évben – a korábbi évek kinevezési adataira visszavezethetően – mennyi bíróvizsgálat lett elrendelve, de csökkenést eredményezhet, hogy a bírók lényegesen nagyobb arányban fogadják el az értékelés eredményét. Egy újraindult fegyelmi ügyünk volt, amely a büntetőeljárás lezárultát követően kapott új számot. (Ez az ügy az eljárás megszüntetésével zárult, mert a büntetőeljárás megszüntetése okán a kezdeményező elnök visszavonta a fegyelmi eljárás lefolytatása iránti kérelmét.)

Az új fegyelmi ügyek száma viszont jelentősen megnőtt, de még ez is kedvező mértékű, ha a teljes bírói létszámot nézzük. Az elmúlt évek mérséklődő tendenciája ebben a kategóriában megfordult, de reméljük, hogy lényegesen nem fog emelkedni az ilyen ügyek száma a jövőben.

A befejezett ügyek száma és összetétele:

2023.				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
15	4	4	2	0
összesen: 25				

2024.				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
13	1	0	2	0
összesen: 16				

A csökkenő érkezés természetesen csökkenő befejezésszámot eredményezett, de így is elértük, hogy év végén ezúttal is mindössze kettő ügy maradt folyamatban.

Az elsőfokú szolgálati bíróság előtt év végén folyamatban maradt ügyek száma és összetétele:

2024. december 31.				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
1	1	0	0	0
összesen: 2				

A szoros határidők betartásával, a szolgálati bírók befejezésre törekvő hozzáállásával elértük, hogy **az elsőfokú szolgálati bíróság működése ezúttal is gyakorlatilag naprakész**. Valamennyi, a 2023. évről folyamatban maradt ügy befejeződött, a 2024-ben érkezett ügyek jelentős részében is érdemi határozatot tudtunk hozni.

A 2024. évi ügyforgalmi adatok összegzése:

IV. Pertartam

A befejezett ügyek pertartamai 2024. évben

0 – 3 hónap	3 – 6 hónap	6 – 9 hónap	9 hónap – 1 év	1 év fölött
7	6	3	0	0

Az elsőfokú szolgálati bírósági eljárások döntő többséges fél éven belül befejeződött, érdemi elhúzódás nem történt.

V. A 2024-ben született határozatok összefoglalása

A 2024-ben meghozott 16 határozat közül 12 volt olyan, amellyel szemben fellebbezésnek van helye. Ebből 7 határozat első fokon jogerőre emelkedett és 5 ügy lett a fellebbezés miatt felterjesztve a másodfokú szolgálati bíróságra.

Az Ügyrend 8.§ (2) bekezdés második mondata szerinti feljegyzés készítésére 2024-ben egy esetben sem került sor. A határozatoknak az OBH elnökének történő megküldéséről a tanácselnökök az Ügyrend 9.§ (4) bekezdésében írt szabály alapján folyamatosan gondoskodtak.

Fegyelmi ügyek
A 2024-ben első fokon befejezett **13** fegyelmi ügyben az alábbi határozatok születtek:

fegyelmi büntetés alkalmazása	felmentés	megszüntetés mellett figyelmeztetés	fegyelmi eljárás megtagadása	felfüggesz-tés	megszün-tetés	egyesítés
3	0	0	1	4	5	0

Összesen négy felfüggesztő határozat született. Ezek közül háromban a törvény kötelező rendelkezése folytán – a bíróval szemben büntetőeljárás indult – kellett az eljárást felfüggeszteni. A megszüntető határozatok abból fakadtak, hogy az érintett bírók időközben lemondtak a bírói tisztségükről, vagy a kezdeményező elnök, illetve egy esetben az írásbeli figyelmeztetés miatt fegyelmi eljárást kezdeményező bíró visszavonta a kérelmét.

A fegyelmi büntetéssel befejeződött **3** ügyben az alábbi fegyelmi büntetéseket szabták ki az első fokon eljáró tanácsok:

feddés	megrovás	egy fizetési fokozattal visszavetés	két fizetési fokozattal visszavetés	bírói tisztségből való felmentés indítványozása
0	2	0	1	0

2024-ben egy ügyben sem alkalmazta az eljáró tanács a legsúlyosabb jogkövetkezményt, vagyis a bírói tisztségből való felmentés indítványozását. Két bíró vonatkozásában ügyviteli késedelmek (írásba foglalási, ügyviteli határidők be nem tartása) miatt megrovást alkalmazott az elsőfokú szolgálati bíróság. Az egyik határozat jogerőre emelkedett, a másikban az eljárás alá vont bíró fellebbezést terjesztett elő. A másodfokú szolgálati bíróság a szankción enyhített, és feddés fegyelmi büntetést szabott ki. Egy további ügyben súlyos, több ügyet is érintő ügyviteli késedelmet, többek között indokolatlan irattárba helyezést állapított meg az eljáró tanács, amely bírói magatartás az eljárások jelentősen elhúzódását eredményezte. Arra is figyelemmel, hogy a bíróval szemben korábban már megállapították a fegyelmi felelősségét, a szolgálati bíróság két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

Az értékeléssel összefüggő ügyek

2024-ben egy ügyben született elsőfokú határozat. A szakmai alkalmatlansági eljárásban az elsőfokú szolgálati bíróság a vizsgálati jelentésnek megfelelően megállapította a bíró szakmai alkalmatlanságát és a felmentési ok fennállását. A másodfokú szolgálati bíróság az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú szolgálati bírósági határozat meghozatalát követően, a másodfokú határozat meghozatalát megelőzően az eljárás alá vont bíró bírói tisztségéről lemondott, a köztársasági elnök őt bírói tisztségéből felmentette.

Mentesítési ügyek

2024-ben két utólagos mentesítés iránti kérelem tárgyában született elsőfokú határozat, mindkét esetben a kérelmet a tanács elutasította. Az egyik ügyben az elsőfokú szolgálati bíróság megállapította, hogy a mentesítés szubjektív feltételei nem teljesültek. A másodfokú szolgálati bíróság az elsőfokú szolgálati bíróság határozatát pontosított indokolással helybenhagyta. A

másik ügyben az elsőfokú szolgálati bíróság megállapította, hogy a Bjt. 127. § (1) bekezdésében meghatározott legkorábbi mentesítési időtartamtól eltérni nem lehet. A határozat első fokon jogerőre emelkedett.

A másodfokú szolgálati bíróság 2024-ben hozott határozatai
2024-ban összesen 8 érdemi határozatunkban hozott másodfokú határozatot a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság, ezek a következőképpen alakultak.

Fegyelmi ügyek:

Helyben-hagyás	Megvál-toztatás (enyhítés)	Megváltoz-tatás (súlyosítás)	Megváltoz-tatás (egyéb)	Megváltoz-tatás (felelősség megállapítása)	Megváltoz-tatás (felmentés)	Hatályon kívül helyezés, új eljárás
2	1	0	0	0	0	1

Értékelési ügyek:

Helybenhagyás	Megváltoztatás (eljárás megszüntetése, új vizsgálat)	Hatályon kívül helyezés és az eljárás megszüntetése	Hatályon kívül helyezés, új eljárás
1	1	1	0

Mentesítési ügyek:

Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés, új eljárás
1	0	0

A fenti adatokból is jól látható, hogy az elsőfokú szolgálati bírói tanácsok 2024-ben is magas szakmai színvonalon látták el a feladataikat, megalapozott döntéseikhez szükség volt a vizsgálóbiztosok ugyancsak kimagasló minőségű előkészítő munkájára is. Egyetlen ügy zárult olyan hatályon kívül helyezéssel, amely szükségessé tette az eljárás megismétlését. Azóta, ugyancsak még 2024-ben, a megismételt eljárás alapján a tanács határozatot hozott, amelyet a másodfokú szolgálati bíróság helybenhagyott.

VI. Munkateher

Az alábbi táblázatok a szolgálati bírók összesített munkaóráit mutatják az elmúlt két évről:

2023.	Munka	Felkészülés	Utazás	Összesen
I. negyedév	59	240	86	**385**
II. negyedév	48	147	98	**293**
III. negyedév	43	172	42	**257**
IV. negyedév	50	245	109	**404**
összesen	***200***	***804***	***335***	***1339***

2024.	Munka	Felkészülés	Utazás	Összesen
I. negyedév	19	110	32	161
II. negyedév	86	187	128	401

III. negyedév	27	143	51	221
IV. negyedév	31	189	17	237
összesen	***163***	***629***	***228***	***1020***

Mind a munkával, mind a felkészüléssel, mind pedig az utazással töltött idő csökkent az előző évhez képest. Ez annak is köszönhető, hogy az eljáró tanácsok és a vizsgálóbiztosok 2024-ben is alkalmazták a Skype alapú tanácsülések és meghallgatások módszerét.

VII. Panasz, alkotmányjogi panasz

2024-ben az elsőfokú szolgálati bíróságra panasz nem érkezett. Az eljárás elhúzódása miatt kifogást nem terjesztettek elő. Összesen egy értékelési és két fegyelmi ügyben terjesztettek elő alkotmányjogi panaszt. Az Alkotmánybíróság a 2024-ben visszaérkezett ügyekben valamennyi alkotmányjogi panaszt elutasította.

VIII. A szolgálati bírák képzése

2024 áprilisában tartottuk az ezúttal egynapos képzésünket. Itt, együttes ülés keretében megtörtént az Ügyrend módosítása, megvitattuk a képzéseink előadóinak kijelölése kérdéskörét, és többek között az összeférhetetlenségről, a bírói etikáról, és eljárási kérdésekről hallhattunk előadásokat.

Zárszó

Az elsőfokú szolgálati bíróságra beosztott bírók magas szakmai színvonalon, hatékonyan és időszerűen látták el a feladataikat, ezért hálásan köszönöm a kollégák egész éves munkáját! Köszönöm dr. Halász Krisztiánnak az év első részében, és dr. Gáti Péternek az év további részében végzett helyettesítési munkát, Tóth Ágnes tisztviselőnek a napi teendők folyamatos és magas színvonalú ellátását, Palásti Zsófiának a tisztviselői helyettesítést, valamint dr. Farkas Katalin Éva másodfokú elnök asszonynak a folyamatos együttműködést. A működésünk biztosításáért köszönet illeti az OBH elnökét, a Fővárosi Ítélőtábla elnökét és az OBT tagjait.

Kérem az Országos Bírói Tanács tisztelt tagjait, hogy a 2024. évről készített tájékoztatómat fogadják el!

Budapest, 2025. február 14.

dr. Éliás Dávid
az elsőfokú szolgálati bíróság elnöke